

БӨЛІМ: БАЛАБАҚША

Тәрбиеші шеберлігі мен заманауи әдістер

ЖАРИЯЛАНДЫ
16.10.2025СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/183377/**Дәріханова Жанерке Пернебайқызы**

Түркістан облысы. Түркестан қаласы. Еркемай бөбекжай балабақшасы.

Тәрбиеші

КІРІСПЕ

Қазіргі таңда білім беру жүйесінде болып жатқан өзгерістер педагогтардың кәсіби шеберлігіне жаңа талаптар қояды. Әсіресе мектепке дейінгі тәрбие саласы – баланың тұлғалық қалыптасуының алғашқы баспалдағы болып табылады. Сондықтан тәрбиешінің кәсіби деңгейі, оның шығармашылық қабілеті мен заманауи әдіс-тәсілдерді қолдану шеберлігі – баланың болашағына тікелей әсер ететін маңызды фактор.

Тәрбиеші – бала өміріндегі ең алғашқы ұстаз, қамқоршы және бағыт беруші тұлға. Ол тек баланы үйретіп қана қоймай, оның рухани, адамгершілік және эстетикалық дамуына да үлес қосады. Ал мұндай нәтижеге жету үшін тәрбиеші кәсіби шебер, жаңашыл және өз ісіне берілген маман болуы тиіс.

1. ТӘРБИЕШІ ШЕБЕРЛІГІНІҢ МӘНІ МЕН ЕРЕКШЕЛІГІ

Тәрбиеші шеберлігі – бұл тек білім мен тәжірибенің жиынтығы емес, ол педагогикалық өнер, баламен жұмыс жүргізудің жоғары мәдениеті. Нағыз шебер тәрбиеші баланың ішкі жан дүниесін түсініп, әр баламен жеке жұмыс жүргізе алады.

Тәрбиеші шеберлігін төмендегі құрамдас бөліктермен сипаттауға болады:

- Педагогикалық білім мен әдістемелік дайындық;
- Психологиялық сауаттылық;
- Коммуникативтік қабілет;
- Шығармашылық және инновациялық көзқарас;
- Мәдениетті сөйлеу және эмоционалдық тұрақтылық.

Тәрбиешінің кәсіби шеберлігі тек оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастырумен шектелмейді. Ол балалармен, ата-аналармен және әріптестерімен тиімді қарым-қатынас орнату

арқылы өзінің педагогикалық ықпалын арттыра алады.

2. ЗАМАНАУИ ӘДІСТЕРДІҢ ТӘРБИЕЛЕУ ҮРДІСІНДЕГІ МАҢЫЗЫ

Бүгінгі күні мектепке дейінгі мекемелерде қолданылатын әдістер мен технологиялар күн сайын жаңарып отырады. Педагогикалық тәжірибеде тек дәстүрлі емес, инновациялық және интерактивті әдістер кеңінен қолданылады.

Заманауи әдістердің мақсаты – балалардың ойлау, қиялдау, зерттеу және шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Тәрбиешілер тәжірибесінде ең жиі қолданылатын заманауи әдістер мыналар:

- Интерактивті әдістер: «Миға шабуыл», «Топтық жұмыс», «Ойын арқылы үйрету», «Рөлдік ойындар», «Сұрақ-жауап».
- Инновациялық әдістер: мультимедиялық сабақтар, цифрлық ойындар, онлайн бейнесабақтар.
- Жобалық әдіс: балаларды зерттеу жүргізуге, ақпарат іздеуге және өз ойын қорытындылауға үйретеді.
- Дамыта оқыту технологиясы: әр баланың жеке қабілетін ашуға бағытталған, тұлғалық-бағдарлы тәсіл.

3. STEAM ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ ТӘРБИЕ ҮРДІСІНДЕГІ РӨЛІ

Қазіргі уақытта ең тиімді инновациялық тәсілдердің бірі – STEAM технологиясы. Бұл әдіс ғылым (Science), технология (Technology), инженерия (Engineering), өнер (Art), және математика (Mathematics) бағыттарын біріктіретін кешенді оқыту моделі.

STEAM технологиясының басты ерекшелігі – баланы тәжірибе жасауға, ізденуге, зерттеуге үйрету.

Мысалы:

- Балалар сумен, топырақпен тәжірибе жүргізеді;
- Қарапайым инженерлік ойындар арқылы логикалық ойлауы дамиды;
- Сурет салу немесе мүсіндеу кезінде эстетикалық талғамы қалыптасады;
- Сандық санау арқылы математикалық түсініктері кеңейеді.

4. ТӘРБИЕШІНІҢ КӘСІБИ ДАМУЫ ЖӘНЕ ӨЗІН-ӨЗІ ЖЕТІЛДІРУІ

Заманауи тәрбиеші білім мен тәжірибені үнемі толықтырып отыруы керек. Кәсіби даму – педагогикалық шеберліктің басты кепілі.

Тәрбиешінің кәсіби дамуы келесі бағыттарда жүзеге асады:

- Біліктілікті арттыру курстарына қатысу;
- Әдістемелік семинарлар мен шеберлік сағаттарына қатысу;
- Заманауи педагогикалық әдебиеттерді оқу;
- Интернет-ресурстар арқылы үздік тәжірибелермен танысу;

— Өзіндік талдау мен рефлексия жасау.

5. ТӘРБИЕШІНІҢ АТА-АНАМЕН ЖӘНЕ БАЛАЛАРМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ

Балабақша мен отбасының бірлескен жұмысы – баланың үйлесімді дамуының кепілі. Осы орайда тәрбиешінің ата-анамен қарым-қатынасы ерекше маңызға ие.

Тәрбиеші ата-анамен жұмыс жүргізудің келесі түрлерін қолдана алады:

- Ашық сабақтар мен шығармашылық көрмелер ұйымдастыру;
- Ата-аналар жиналыстарында пікір алмасу;
- Онлайн чаттар арқылы байланыс орнату;
- Отбасылық мерекелер мен сайыстар өткізу.

Баламен қарым-қатынас кезінде тәрбиеші сабырлы, мейірімді және әділ болуы керек. Эмоциялық қолдау мен жылы сөз – баланың өзіне деген сенімін арттырады.

ҚОРЫТЫНДЫ

Қорыта айтқанда, тәрбиеші шеберлігі мен заманауи әдістердің үйлесімі – мектепке дейінгі білім сапасының негізі болып табылады. Заманауи қоғам тәрбиешіден тек білімді ғана емес, жаңашылдық пен креативтілікті талап етеді. Осындай қасиеттерге ие педагог қана баланың жан дүниесін түсініп, оны ертеңгі өмірге бейім тұлға ретінде тәрбиелей алады.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. ҚР «Білім туралы» заңы.
2. ҚР мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандарты (2023).
3. Қоянбаев Қ.Б., Қоянбаева Ж.Б. Педагогика. – Алматы, 2020.
4. Жұмабаева Р. Мектепке дейінгі білім беру жүйесіндегі инновациялар. – Нұр-Сұлтан, 2022.
5. Әдістемелік журнал «Мектепке дейінгі білім», №5, 2024.

КМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.